

Johann Michael Steiner. Malarz, o którym niewiele wiadomo

autor: Monika Żernik (Program Drogi Baroku, www.drogibaroku.org)

Johann Michael Steiner był malarzem portretów związanym z Ząbkowicami Śląskimi. Jedyne informacje, jakie udało się do tej pory zebrać o tym artyście, pochodzą z ksiąg parafialnych kościoła pod wezwaniem Świętej Anny w jego rodzinnym mieście.

Malarz był synem rymarza Friedricha Steinera z Nowej Rudy. Urodził się prawdopodobnie w 1709 roku, zmarł natomiast 1 października 1767 roku i został pochowany na cmentarzu parafialnym. Pod datą 7 czerwca 1742 roku został odnotowany w księgach parafialnych ślub artysty z Johanną Victorią, córką rzeźnika Christopha Bittnera. Kolejne wzmianki dotyczą chrztu dzieci Steinera: w 1744 roku – syna Amandusa Martinusa Christophorusa; w 1747 roku – drugiego syna Johanna Nepomuka Josepha Michaela; zaś w 1748 roku – córki Marii Magdaleny. Dwukrotnie malarz został wymieniony we wspomnianych księgach jako ojciec chrzestny.

Kolejne wzmianki odnoszą się do Josepha Steinera, również malarza, syna malarza portretów z Ząbkowic. Można przypuszczać, że chodzi tu o syna artysty. Zapiski te przynoszą informacje o ślubie Josepha w 1782 roku z Johanną, córką młynarza Georga Güntera z Ząbkowic, o śmierci jego żony w 1796 roku oraz śmierci jego córki Caroliny w 1797 roku.

Twórczość malarska Steinera również nie została dotąd do końca rozpoznana i udokumentowana. Wiadomo, że był autorem malowideł freskowych na sklepieniu kaplicy poświęconej Świętej Annie w świątyni pod tym wezwaniem w Ząbkowicach Śląskich. Jego dziełem są też dekoracje freskowe na sklepieniu oraz obrazy z ołtarzy bocznych w kościele pod wezwaniem Świętej Jadwigi w Ząbkowicach Śląskich-Sadlnie. Być może Steiner był również autorem zachowanej dekoracji freskowej w kościele parafialnym pod wezwaniem Świętej Marii Magdaleny w Tarnowie, obecnie zamalowanych malowideł ściennych w kościele pod wezwaniem Matki Bożej Bolesnej w Bobolicach oraz fresków w pocysterskim kościele pod wezwaniem Świętej Anny w Przyłęku.

Steiner był uznawany za malarza portretów, jednakże żaden jego portret nie jest obecnie znany. Zachowane do dziś dzieła autorstwa ząbkowickiego artysty stanowią przykład na to, że nieobca mu była praca przy dekoracjach wewnątrz kościelnych, zapewne wykonywanych na zlecenie proboszczów parafii znajdujących się w niedalekiej odległości od jego rodzinnego miasta. Są to głównie malowidła freskowe o tematyce religijnej. Trudno jest dziś jednoznacznie określić styl artysty, ponieważ jego dzieła podczas prac konserwatorskich w XIX i XX wieku zostały gruntownie przemalowane.